

Whakakorenga i nga Here e arai ana i te Tuku o tetahi Whenua Maori.

PLUNKET, Kawana.

NO TEMEA i raro i nga tikanga o tekiona tekau-ma-wha o "Te Ture Whakatikatika i nga Ture Whenua Maori, 1903," i meingatia hei Ture, ahakoa te takotoketanga o tetahi kupu i roto i tetahi Ture, i roto i tetahi Karauna karaati, i tetahi atu tu taitara ranei, ka ahei te Kawana i runga i te kupu tohutohu a te Kaunihera, ki te wewete i te here e arai ana i te tuku o tetahi whenua Maori: Engari ko te whakatau a te Kawana mo runga mo tetahi kupu tohutohu a te Kaunihera me tuku atu i roto i nga marama e ono o muri tata o te ra i tae atu ai ki a ia taua kupu tohutohu atu a te Kaunihera:

A notemea i puta te kupu a te Kaunihera Takiwa Whenua Maori o Aotea, i mahia i whakaaetia e taua Kaunihera i te rua-tekau-ma-whitu o nga ra o Maehe, kotahi mano e iwa rau ma ono, i tae mai nei i te tekau o nga ra o Akuhata, kotahi mano e iwa rau ma ono, whakaatu mai ki te Kawana, he mea pai kia wetekia kia whakakorea nga here e mau nei i roto i te taitara o te poraka whenua e mohiotia nei ko Kai-Iwi 5c Nama 2, e mau nei te whakaaturanga i roto i te Kupu Apiti ki tenei, he mea kia taea ai taua whenua te mokete:

Na reira, tenei au, a William Lee, Baron Plunket, te Kawana o te Koroni o Nui Tiren, i runga i te whakahaerenga o nga mana kua whakataua nei ki runga kia au e taua Ture, me era atu mana katoa e ahei ai au te pera, a i runga hoki i te kupu whakaatu mai a taua Kaunihera Takiwa Whenua Maori o Aotea, ka wewete ka whakakore nei i nga here e mau nei i roto i te taitara o taua poraka whenua o Kai-Iwi 5c Nama 2, e mau nei te whakaaturanga i roto i te Kupu Apiti ki tenei, he mea kia taea ai taua whenua te mokete.

KUPU APITI.

TERA whenua katoa, tona nui e toru rau e wha-tekau-ma-onu nga eka e toru nga ruuri, nui ake iti iho ranei, koinei te whenua e mohiotia nei te ingoa ko Kai-Iwi 5c Nama 2, ara, ko te whenua katoa e mau na te whakaaturanga i roto i te ota wehewehe o te Kooti Whenua Maori, i whakaputaina i te 10 o nga ra o Mei, 1904, me te mau o enei kupu here i roto, ara—"E kore e taea te hoko, te riihi mo te wa roa atu i te rua-tekau-ma-tahi nga tau, te mokete ranei, ki te kore e matua whakaaetia e te Kawana taua hoko, riihi, mokete ranei."

Inahoki te ringa o His Excellency te Kawana, he mea tuhi i tenei te tekau-ma-iwa o nga ra o Hepetema, kotahi mano e iwa rau ma ono.

J. CARROLL,
Minita mo te Taha Maori.

Wewete Here e arai ana i te Tuku o tetahi Whenua Maori.

PLUNKET, Kawana.

NO TEMEA i raro i nga tikanga o tekiona tekau-ma-wha o "Te Ture Whakatikatika i nga Ture Whenua Maori, 1903," i kua meinga hei Ture, ahakoa te takotoketanga o tetahi kupu i roto i tetahi Ture, i roto i tetahi Karauna karaati, i tetahi tiwhiketo, i tetahi atu tu taitara ranei, ka ahei te Kawana i runga i te kupu tohutohu a te Kaunihera, ki te wewete i te here e arai ana i te tuku o tetahi whenua Maori: Engari ko te whakatau a te Kawana mo runga mo tetahi kupu tohutohu a te Kaunihera me tuku atu i roto i nga marama e ono o muri tata o te ra i tae atu ai ki a ia taua kupu tohutohu atu a te Kaunihera:

A notemea i puta te kupu a te Kaunihera Takiwa Whenua Maori o Aotea, i mahia i whakaaetia e taua Kaunihera i te rua-tekau-ma-whitu o nga ra o Maehe, kotahi mano e iwa rau ma ono, i tae mai nei i te whitu o nga ra o Mei, kotahi mano e iwa rau ma ono, whakaatu mai ki te Kawana, he mea pai kia wetekia kia whakakorea nga here e mau nei i roto i te taitara o taua wahi o te poraka whenua e mohiotia nei ko Manawakowara Nama 1, e mau nei te whakaaturanga i roto i Kupu Apiti ki tenei, he mea kia taea ai taua wahi te hoko:

Na, reira, tenei au, a William Lee, Baron Plunket, te Kawana o te Koroni o Nui Tiren, i runga i te whakahaerenga o nga mana kua whakataua nei ki runga kia au e taua Ture, me era atu mana katoa e ahei ai au te pera, a i runga hoki i te kupu whakaatu mai a taua Kaunihera Takiwa Whenua Maori o Aotea, ka wewete ka whakakore nei i nga here e mau nei i roto i te taitara o te poraka whenua e mohiotia nei te whakaaturanga i roto i te Kupu Apiti ki tenei, he mea kia taea ai taua whenua te hoko.

KUPU APITI.

TERA whenua katoa, ko tona nui 1 eka e 2 nga ruuri e 21 nga paati, nui ake iti iho ranei, e takoto nei i waenganui o te rori e mohiotia nei ko Nama 2 Raina i runga i to mua ruritanga, me te whakakotiti-ketanga o taua rori e haerea nei inaianei, koinei tetahi wahi o te whenua e mohiotia nei ko Manawakowara Nama 1, kei roto i te Takiwa Ruri o Iketara, i te Takiwa Whenua o Poneke e takoto ana, e mau na te whakaaturanga i roto i tetahi Karauna karaati i whakaputaina nei i te 22 o nga ra o Hepetema, 1868, me te mau o enei kupu here i roto, ara—"E kore e taea te hoko, te riihi ranei mo te wa roa atu i te rua-tekau-ma-tahi nga tau, te mokete ranei ki te kore e matua whakaaetia e te Kawana taua hoko, riihi, mokete ranei."

Inahoki te ringa o His Excellency te Kawana, he mea tuhi i tenei te tekau-ma-iwa o nga ra o Hepetema, kotahi mano e iwa rau ma ono.

JAMES CARROLL,
Minita mo te Taha Maori.

Whenua kua Wehea hei Tuunga Taone Maori i roto i te Takiwa Whenua o Poneke.

(L.S.)

PLUNKET, Kawana.

H E P A N U I T A N G A .

IRUNGA i te whakahaerenga o nga mana kua whakataua ki runga ki abau i raro i nga tikanga o te toru o nga tekiona o "Te Ture Taone Maori, 1895," tenei ahau, a William Lee, Baron Plunket, te Kawana o te Koroni o Nui Tiren, te panui nei, te ki nei, me wehe, a kua wehea nei te pihii whenua kei roto nei i te Takiwa Whenua o Poneke, e mau nei te whakaaturanga i roto i te Kupu Apiti ki tenei, a ko te ingoa kua tapa mo taua Taone Maori ko "Hamua."

KUPU APITI.

TAONE MAORI O HAMUA.

TERA pihii whenua katoa kei roto i te Takiwa Whenua o Poneke e takoto ana, 105 nga eka e 2 nga ruuri e 36 nga paati i roto, i runga i te ruuritanga, nui ake iti iho ranei, koinei Nama 1 me tetahi wahi o Nama 2 o te Mangatainoka J Nama 4F Poraka, kei roto i Poraka II, Takiwa Ruuri o Mangaone. Ko nga rohe: Ki te marangai-ma-raki ko te hononga atu o te roti i Masterton ki Woodville me Tekiona Nama 98, Poraka XIV, Takiwa Ruuri o Mangahao, 3299·4 nga ringiki; ki te marangai-ma-tonga ko te rahui o te tahataha awa i te taha matau o te Awa o Makakahi; ma tetahi raina tika tonu, 791 nga ringiki, ra te whitinga o Hawera Rori, 100·6 nga ringiki; ma etahi raina tika tonu 1056·1, 879·3, 776·6, 608·3, 825·4, me 506 nga ringiki; ki te hauauru-ma-tonga ko tetahi atu wahi o Nama 2 Mangatainoka J Nama 4F Poraka, 1144 nga ringiki; ki te hauauru-ma-raki ko te huanui i Masterton ki Woodville, 1257, 619·2, 747·8, 479·1, 1323·4, 50, me 660·8 nga ringiki; ma te whitinga o Hawera Rori, 104·1 me 410·3 nga ringiki, tae atu ki te wahi timatanga; nui ake iti iho ranei aua